

Forskere i International Adoption: Jacob Ki Nielsen (29917562) og Merete Laubjerg (60126669)
Job_ki@hotmail.com/jkn@hum.ku.dk og mlau@sund.ku.dk
København den 31. august 2012

Til Socialudvalget,

Vi takker for jeres tid og opmærksomhed på Socialudvalgsmødet den 30. august, og sender hermed svar på de 2-3 spørgsmål, vi ikke nåede at besvare under mødet.

Svar til MF Karen J. Klint (Spørgsmål: Der er jo tale om børn, der søger forældre, hvad er alternativet?).

Det siges, at det er børn der søger forældre. Vi mener i den sammenhæng, at det er bemærkelsesværdigt, at det ikke er afgiverlandene/staterne som henvender sig til Danmark for at søge forældre til de børn der er tale om. DanAdopt (det ene af to private formidlere i Danmark) skriver på deres hjemmeside: *'Det er meget vigtigt at understrege, at DanAdopt finder familier til børn og ikke børn til familier.'*

Jf. dette citat vægtlægger vi det etisk problematiske i, at det er børnene der migrerer til familierne og ikke omvendt. Vi mener, som sagt, at en afprivatisering af området, som det er tilfældet i f.eks. Australien, vil betyde mere transparens i forhold til økonomiske, ideologiske og følelsesmæssige investeringer.

En af de centrale problemstillinger ved international adoption (IA) er, at samvirket af mange gode intentioner fra (alt for) mange interessenter, samlet set, har ført til et internationalt adoptionsmarked. Jf. sammenligningen af IA og køb og salg af organer imellem nord og syd så er der f.eks. i Sydkorea og Columbia i forbindelse med IA tale om (økonomisk) støtte til 'den afgivende mor' i form af indlogering, dækning af omkostninger i forbindelse med graviditet og fødsel mv., som hun ellers selv ville skulle bekoste. Uden at sige for meget, kan man vel kalde det for en symbolsk handel. Dette bringer os videre til **Louise Schacks spørgsmål** (om de formidlende organisationer har begået fejl).

Svar: Fordi der generelt navigeres efter en utidssvarende etik på IA-området - dette er for så vis afspejlet i såvel lovgivning, offentlig administration som private organisationers forståelseshorisonter og praksisser - så er det svært at påpege fejl uden at zoome lidt ud og se tingene i en større sammenhæng.

Eksempel 1: I Sydkorea hvorfra der pt. adopteres ca. 20 børn om året til Danmark (se evt. Adoptionsnævnets tilsynsrapport fra Sydkorea, 2010. Rapporten kan hentes via. Nævnets hjemmeside). Børnene er født af enlige yngre kvinder og formidlet via Holt International Children's Services. HICS er en ekspanderende non-profit organisation, der, ud fra en ultrakonservativ forståelseshorison, 'udfører Guds plan' (se evt. den officielle HICS-hjemmeside). Vi mener, at kvinder der bliver indlogeret på f.eks. HOLT Suwon shelter for pregnant women, som også støttes økonomisk af DanAdopt, kommer til at oparbejde symbolsk gæld og indirekte økonomisk gæld til HICS (og indirekte til DanAdopt). Da en international adoption indbringer 5-10 gange så meget som en national adoption, formoder vi, at HICS har en interesse i at opretholde IA, evt. som indtægtskilde i etablering og udvikling af andre 'hjælpe'programmer. Dette ses også i AC-Børnehjælps (den anden af de to adoptionsformidlende organisationer) 'hjælpe'programmer til bl.a. Burkina Faso.

Eksempel 2: Et eksempel med udgangspunkt i Adoptionsnævnets tilsynsrapport af 2010 (s. 35) der både afspejler underkendelse af adoptionen som en migration, idet det kaldes for en 'hjemtagelse' og det etisk problematiske i misinformering af de involverede parter særligt de biogenetiske mødre, men også adoptanterne:

'Da 'Statement of Release for adoption' ikke udgør dokumentation for, at barnet efter sydkoreansk ret er bortadopteret til konkrete danske adoptanter, men alene er de sydkoreanske myndigheders samtykke til, at 'the adoption of the said child through the Danish Society for International Adoptions', gennemføres adoptionen først efter at barnet er hjemtaget, og adoptionen er gennemført i modtagerlandet. Ifølge den koreanske centrale myndighed har de biologiske forældre derfor principielt ret til at fortryde frigivelsen, indtil adoptionen er endelig gennemført i Sydkorea.

Holt informerer dog ikke de biologiske forældre fuldt ud om dette. Holt oplyser de biologiske forældre, at de kan fortryde deres beslutning om at bortadoptere barnet, indtil barnet er rejst ud af Sydkorea. Umiddelbart informeres de danske ansøgere heller ikke om, at de biologiske forældre reelt set kan tilbagekalde deres samtykke til bortadoption helt indtil sagen er endelig afsluttet i Sydkorea, efter barnet er hjemtaget.'

Eksempel 3: Der formidles børn fra Etiopien, hvis forældre er smittet med HIV, også selvom forældrene igennem passende medicinering godt ville kunne tage sig af børnene. Vi mener, at dette afspejler en dobbeltstandard særligt i lyset af et stillet lovforslag om, at HIV smittede/AIDS-ramte danskere gerne må adoptere, fordi sygdommen nu kan behandles - så kunne man jo lige så godt behandle de "biogenetiske" forældre i senderlandene, således at de kunne beholde børnene, og børnene kunne forblive hos deres oprindelige forældre. Dette ville samtidig være en etisk bedre ordning.

Eksempel 4: Midlertidigt anbragte børn på børnehjem formidles på baggrund af midlertidig økonomisk ustabilitet eller skilsmisse.

Ovenstående er blot nogle få eksempler, som vi mener, afspejler IA som et indviklet net af interesser, ideologier, investeringer og økonomiske flows. Samlet set mener vi, at det kalder på en helt overordnet gentænkning af den guidende etik på området.

Svar til MF Eyvind Vesselbo (om IA, kidnapning af børn og human trafficking. Er der brug for en pause i IA til Danmark).

Vi mener, at der før som nu – i et ukendt omfang - fabrikeres adoptionsdokumenter med henblik på at ændre barnets identitet for at gøre det adopterbart. I forbindelse med adoptioner fra Sydkorea formoder vi, at der, i vidt omfang, har været fabrikeret adoptionsdokumenter indtil ca. 1990. Vi formoder, at tilfælde af kidnapning af børn i forbindelse med IA til Danmark i dag er relativt sjældne. Det er vanskeligt på stående fod at sige, hvad der kan gøres her og nu, men vi mener, at det vil være hensigtsmæssigt at nedsætte en undersøgelseskomité ikke mindst med henblik på at vurdere det etisk forsvarlige i IA og undersøge om en pause ville være passende.

En mulighed for bedre indblik i omfanget af human trafficking med børn og IA er at kontakte den amerikanske professor David M. Smolin, der anses for at være en førende kompetence indenfor emnet 'child laundering'.

Se for eksempel: http://en.wikipedia.org/wiki/David_M._Smolin

I er velkomne til at kontakte os med yderligere spørgsmål.

Med venlig hilsen

Merete Laubjerg og Jacob Ki Nielsen